Länsstyrelsen Skåne

# Tillstånd till skyddsjakt efter storskarv i Skåne län

## Information om dokumentet

Detta är en digitalt tillgänglighetsanpassad webbversion av beslut som är daterat den 21 september 2026. Det godkända originaldokumentet finns arkiverat i vårt digitala ärendesystem och har diarienummer 26587-2026.

Avsändare är Länsstyrelsen Skåne.

## Beslut

Länsstyrelsen i Skåne ger tillstånd till att skyddsjakt på storskarv (i denna text även benämnd skarv) får ske enligt nedan angivna förutsättningar och villkor. Tillståndet gäller 2 000 skarvar till och med den 30 juni 2027.

### A. Skyddsjakt vid fasta och rörliga fiskredskap

Skyddsjakt på skarv är tillåten till och med den 15 april 2027 inom 300 m från fasta eller rörliga fiskredskap i havet och i sötvatten i Skåne län. Rörliga fiskredskap omfattar inte handredskap.

### B. Skyddsjakt i fredningsområden för fisk

Skyddsjakt på skarv är tillåten inom fredningsområden för fisk i Skåne län samt inom 300 m från dessa till och med den 30 juni 2027.

### C. Skyddsjakt längs med Skånes kust i Kattegatt och Östersjön för att freda bestånd av torsk, sill och abborre

Skyddsjakt på skarv är tillåten till och med den 30 april 2027.

## D. Skyddsjakt längs med Skånes kust i Kattegatt och Östersjön för att freda bestånd av gädda, sik, lax, öring och ål

Skyddsjakt på skarv är tillåten till och med den 30 april 2027 i Kattegatt och Östersjön och sötvattensområden upp till första vandringshindret.

# Villkor för utnyttjande av tillstånd

För jakten gäller att:

- Den som jagar med stöd av detta tillstånd ska före jakten kontrollera via Länsstyrelsens hemsida att det tillåtna antalet skarvar som får fällas inte kommer att överskridas.
- Jakten inte får bedrivas i strid mot bestämmelser om skydd av områden enligt miljöbalken, såsom fågelskyddsområden, sälskyddsområden, Natura 2000-områden, nationalparker och naturreservat med bestämmelser om jakt.
- Tillstånd erhållits vid eventuellt tillträdesförbud.
- Berörd fastighetsägare och jakträttshavare ska ha lämnat sitt tillstånd till jakten.
- Jakten endast får bedrivas med skjutvapen och att endast tillåtna jaktmedel enligt 10 § jaktförordningen används.
- Jakten inte sker närmare än 300 meter från känd aktiv boplats av skarv under perioden 10 april – 30 juni.
- Jakten inte sker närmare än 300 meter från känd boplats av berguv, fiskgjuse eller havsörn under perioden 1 mars – 30 juni.
- Jakten sker på sådant sätt att övrigt vilt störs i så liten utsträckning som möjligt i enlighet med 5 § jaktlagen.
- Jakten sker på sådant sätt och under sådana tider att den rekreationssökande allmänheten störs i så liten utsträckning som möjligt.
- Jakten utförs på ett jaktetiskt korrekt sätt och skadeskjutningar undviks.
- Det är förbjudet att skjuta med blyhagel i eller inom 100 m ifrån våtmark eller grunda delar av öppet vatten. Enligt Naturvårdsverkets vägledning klassas vattendjup grundare än 6 m vid lågvatten som grunda delar av öppet vatten.
- Skytten ansvarar för att fällda skarvar bärgas och om blyammunition använts ska döda fåglar göras oåtkomliga för rovfåglar.
- Rapporteringsskyldighet ska fullgöras enligt nedan.

## Rapporteringsskyldighet

Rapportering av fällda skarvar är en skyldighet för jakt som sker enligt detta beslut. Rapporteringen ska ske snarast, dock senast en vecka efter att skarv har fällts. Rapporteringen lämnas via formulär på Länsstyrelsens hemsida.

## Beskrivning av ärendet

### Nationell förvaltningsplan för storskarv 2023

I den nationella förvaltningsplanen för skarv anges en övergripande nationell målsättning som syftar till att bevara ett livskraftigt bestånd av storskarv, samtidigt som skarvens negativa påverkan på känsliga fiskbestånd ska minimeras, och konflikterna med fisket ska minskas:

Mål 1 – Gynnsam bevarandestatus för storskarv upprätthålls i Sverige.

Mål 2 – Negativ påverkan av predation från storskarv minimeras i områden av särskild vikt för fiskbeståndens bevarande, särskilt fokus bör ligga på områden som i fiskerilagstiftning fredats från fiske under hela eller delar av året.

Mål 3 – Omfattningen av skador på fiskeredskap och skador på fångst i redskap orsakade av storskarv har minskat.

Mål 4 – Kunskapen och dialogen kring storskarvens roll i ekosystemet regionalt, nationellt och internationellt har ökat.

### Regional förvaltningsplan för skarv

Det ökande antalet skarvar påverkar andra arter och kommer också i konflikt med olika intressen, såsom känsliga och hotade fiskbestånd, fiskerinäringen, fiskodlingar, växtlighet, friluftsliv och anläggningar. Det finns därför ett behov av en aktiv förvaltning av storskarv. En regional förvaltningsplan för storskarv håller därför på att tas fram. I planen föreslås att antalet häckande skarvar i Skåne ska halveras. Viltförvaltningsdelegationen (VFD) beslutade 2026-04-28 om att planen skulle skickas ut på remiss. Sista dag att inkomma med yttrande var satt till 15 juni 2026. Målet är att VFD ska godkänna planen under höstmötet 2026. Vid mötet upplystes VFD om att

Länsstyrelsen har som målsättning att besluta om generellt tillstånd till skyddsjakt snarast.

## Motivering till beslutet

Enligt 29 § jaktförordningen (1987:905) får Länsstyrelsen ge tillstånd till skyddsjakt om förutsättningarna enligt 23 a § är uppfyllda. Jakt kan beviljas för att förhindra att skarven orsakar allvarlig skada för fiskenäringen eller för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter. Vid bedömningen ska beaktas om det finns någon annan lämplig åtgärd än skyddsjakt och om skyddsjakten försvårar upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus för arten i dess naturliga utbredningsområde.

### Bedömning av allvarlig skada

Av den nationella förvaltningsplanen för skarv från 2023 framgår det att skyddsjakt kan vara befogat även om skarvens påverkan inte är den enda eller största faktorn till den allvarliga skadan.

### Påverkan på yrkesfiske

Det är framför allt tre olika typer av skador som skarv kan orsaka yrkesfisket: Konkurrens om resurs, förlust av fångst i fiskeredskap och skador på fångad fisk och redskap. Den skada som uppstår vid direkt konkurrens om resursen är när skarv äter fisk av arter och storlekar som yrkesfisket är intresserade av. Det finns även en indirekt konkurrens av att skarv äter fisk av mindre storlek som ännu inte hunnit bli tillräckligt stora för att fånga. Den indirekta konkurrensen kan vara större än den direkta. Fisk i fiskeredskap attraherar skarv som gärna fiskar i och omkring redskapen. När skarv födosöker i redskap kan det leda till en förlust då fisk plockas från redskapet. Skarv kan också skada fångsten med sin vassa näbb vilket leder till att fisken inte blir säljbar. Skador på själva redskapet uppstår när skarven plockar fisk från näten samt när skarven fastnar och dör i redskapen. Detta kan leda till hål i näten samt extra arbete för fiskaren att hantera skarvar som fastnat. Enkätundersökning med småskaliga yrkesfiskare i Östersjön har visat att förändrade fiskbestånd och förändrade fiskbeteenden anses vara de allvarligaste skadorna orsakade av skarv.

## Bedömning av skydd för andra arter eller livsmiljöer

### Påverkan på känsliga fiskbestånd

En skarv äter i genomsnitt 500 gram fisk per dag (Lundström m.fl. 2024a). Skarven är en generalist och en opportunist. Det betyder att såväl val av föda som påverkan på fiskbestånd kan skilja sig åt mellan olika områden. I huvudsak äter den fisk i storleken 10 – 30 cm, men kan även äta större fisk. Det finns dock en kunskapsbrist vad gäller skarvars födoval längs den svenska kusten och det finns ett behov av fler studier (Lundström m.fl. 2024a).

I Västerhavet är torskfiskar, flundrefiskar och smörbultsfiskar viktiga inslag i födan, men med en stor variation i inbördes fördelning mellan år. Även i Öresund dominerar torskfiskar, flundrefiskar och smörbultsfiskar, men viktmässigt utgör torskfiskar huvuddelen av födan. I Östersjön är abborre en viktig art, och skarvens uttag kan vara av betydande omfattning. I Blekinge och Kalmarsund uppskattas fiskets fångster av skrubbskädda minska med 35 – 45 % på grund av skarvens predation, för abborre med 20 – 50 %, och för gädda med 25 %. I Karlskrona skärgård domineras födovalet av spigg till antal, medan det viktmässigt har gått från ett mer varierat födoval till en dominans av abborre. Resultat och tolkningar mellan olika studier skiljer sig dock åt, vilket tyder på att regionala skillnader kan vara stora (Lundström m.fl. 2024a).

Danska studier av storskarvens predation i kustområden, visar en omfattande predation på vissa fiskarter. En undersökning med märkt fisk i Ringkøbing Fjord, uppskattade att skarven åt 24 – 31 % av laxsmolten, 44 % av ålen samt 100 % av skrubbskäddan (Lundström m.fl. 2024a). En dansk studie i sydvästra Östersjön som använde sig av märkta fiskar (Jepsen m.fl. 2026), visar att av torsk i storleksintervallet 11 – 38 cm, tog storskarv mellan 52 och 88 %, beroende på torskens storlek. För skrubbskädda i intervallet 12 – 30 cm, tog skarv mellan 14 och 84 %, beroende på fiskens storlek.

I strömmande vatten och i mynningsområden kan skarv konsumera en stor andel av lax- och havsöringssmolt. I danska å- och bäcksystem, blir ungefär hälften av all lax- och havsöringssmolt uppäten av storskarv (Jepsen m.fl. 2019, Källo 2019), och det finns till och med farhågor om att skarvens predation i vissa fall kan utgöra ett utrotningshot mot dessa fiskpopulationer (Koed m.fl. 2006, Jepsen m.fl. 2010).

För några av våra fiskarter i skånska vatten är situationen kritisk. Torsken är rödlistad som starkt hotad (EN). Bestånden är på mycket låga nivåer till följd av överfiske, syrebrist i lekområden och andra miljöförändringar. Fisket efter torsk i såväl Östersjön som Öresund är således stoppat på grund av låga bestånd. I Öresund är fisket efter sill stoppat, med undantag av en liten tillåten kvot för konsumtionsfiske av ett småskaligt fiske. Sillen är rödlistad som nära hotad (NT). Fiske efter lax i havet är idag starkt begränsat, och både lax och öring är rödlistade som nära hotade (NT). Ålen är rödlistad som akut hotad (CR) i rödlistan. Allt fritidsfiske efter ål längs Skånes kuster är förbjudet och endast ett litet traditionsbundet yrkesfiske längst ostkusten är tillåtet.

Skarven är inte huvudorsaken till nedgångarna i våra fiskbestånd, men när fiskbestånden är nere i låga numerär kan predation från skarv vara tillräckligt stor för att motverka en återhämtning (Lundström m.fl. 2024a). En generalistpredator som skarven kan överleva och populationen frodas på ett brett födoval av olika fiskarter, samtidigt som dess predation på sällsynta fiskarter kan vara tillräcklig för att hålla dessa på en fortsatt låg nivå. Åtgärder för att minska skarvens predation är därför viktiga tillsammans med ansträngningar för att skapa ett uthålligt fiske och minska övergödning och klimatuppvärmning.

I Skåne är det flera känsliga fiskbestånd som i olika grad påverkas av predation från skarv, och där predationen kan motverka fiskbeståndens möjligheter till återhämtning:

I Skåne är det flera känsliga fiskbestånd som i olika grad påverkas av predation från skarv, och där predationen kan motverka fiskbeståndens möjligheter till återhämtning:

- Predation av skarv har stor påverkan på utvandrande havsöringssmolt runt hela den skånska kusten. Även under uppväxten förekommer predation av skarv. I grundområden som Foteviken utövar skarven också en påverkan. I Öresund och Östersjön har skarvpredationen en mer allmän påverkan. Studier visar att skarv kan ta havsöring upp till drygt 50 cm längd.
- Skarv har stor påverkan på utvandrande laxsmolt från de laxförande åarna på Skånes västkust.
- Predation av skarv har stor påverkan på utvandrande havsöringssmolt runt hela den skånska kusten. Även under uppväxten förekommer predation av skarv. I grundområden

som Foteviken utövar skarven också en påverkan. I Öresund och Östersjön har skarvpredationen en mer allmän påverkan. Studier visar att skarv kan ta havsöring upp till drygt 50 cm längd.

- Skarv har stor påverkan på utvandrande laxsmolt från de laxförande åarna på Skånes västkust.
- Skarv utövar en påverkan, eller stor påverkan, på ål i alla vattendrag och kustvatten. Detta i synnerhet när det är kalla vatten då ålen blir långsammare och får svårare att undkomma. Ålen kommer den 1 november 2026 omfattas av artskyddsförordningens (2007:845) strikta skydd eftersom den kategoriseras som akut hotad i den svenska rödlistan.
- Såväl i Öresund som i Östersjön har skarven en påverkan på torsk, och då främst på uppväxande torsk.
- Övervintrande skarv påverkar övervintrande sill i det västliga beståndet av sill i Öresund och i Östersjön.

## Påverkan på biodiversitet

Etablering av skarvkolonier kan få en markant effekt på miljön, i synnerhet på öar. Vegetationen förändras i det att kväveälskande växter gynnas och tar över, samtidigt som andra arter missgynnas (Goc m.fl. 2005, Boutin m.fl. 2011, Matulevičiūtė m.fl. 2018). Signifikanta effekter av skarvkolonier kan även ses på artsammansättning av insekter (Kolb m.fl. 2012, Machac m.fl. 2022) och på diversitet, förekomst och kondition hos smågnagararter (Jasiulionis m.fl. 2023).

En färsk studie från den estländska kusten visar att artdiversiteten av fåglar påverkas negativt av etablering av skarvkolonier. När skarvarna överger kolonierna, ses en positiv utveckling av andra fågelarter (Verliin m.fl. 2026). Liknande observationer har även gjorts i andra studier (Goc m.fl. 2005, Moran Veum m.fl. 2019).

## Bedömning av andra lämpliga lösningar

Länsstyrelsen bedömer att andra lämpliga lösningar i praktiken saknas. Det har endast i liten utsträckning bedrivits arbete med skadeförebyggande åtgärder eller skrämselmetoder. Bedömningen är att för att det ska utvecklas skarvsäkra redskap och skrämselmetoder behövs statliga medel och insatser från myndigheter. Länsstyrelsen bedömer att det inte går att ställa ytterligare krav på enskilda fiskare att utveckla sina redskap.

## Bedömning av skyddsjaktens påverkan av skarvens bevarandestatus i dess naturliga utbredningsområden

Naturvårdsverket har i Nationell förvaltningsplan för skarv (2023) uttalat följande: ”På nationell nivå bedöms storskarvens populationsutveckling vara stabil på lång sikt och dess naturliga eller hävdbetingade utbredningsområde bedöms heller inte minska inom en överskådlig framtid. Det kommer också sannolikt fortsätta att finnas en tillfredställande livsmiljö för att storskarvens population ska bibehållas på lång sikt. Sammantaget bedöms därför storskarv ha en livskraftig population och en gynnsam bevarandestatus.”

I början av 1990-talet räknades 569 skarvbon i Skåne. Trenden var positiv och 2006 räknades 2 775 bon. Vid nästa räkning 2012 hade antalet bon dock minskat till cirka 2 000. Utvecklingen vände igen, och 2023 räknades cirka 4 000 bon i Skåne vilket motsvarar 5 % av den svenska häckningspopulationen (Lundström 2024). Sedan 2012 har därmed den häckande populationen i Skåne blivit dubbelt så stor. I 2023 års inventering hittades 13 aktiva skarvkolonier i Skåne. Antalet bon i kolonierna varierade mellan 9 och 1 200. I Skåne har således antalet häckande skarvar nära dubblerats mellan 2012 och 2023, och bedömningen är att ökningen fortsätter. Det är svårt att beräkna det totala antalet skarvar utifrån antalet häckande par eller bon, men man kan utgå ifrån att antalet vuxna skarvar är 3 – 5 gånger så många som antalet bon. Det skulle i så falla betyda att antalet skarvar vid inventeringen 2023 ungefär uppgick till mellan 11 700 och 19 500. Även om det ännu inte genomförs inventeringar vintertid, tyder observationer också på ett stort antal övervintrande skarvar i Skåne. I vilken utsträckning skarvar som häckar i Skåne flyttar söderut eller stannar kvar under höst-vinter, är inte känt. De skarvar som befinner sig vintertid i skånska vatten, är troligen en blandning av här häckande och av norrifrån hitflyttande skarvar. Det är också oklart om det är fler fåglar i Skåne på vintern eller sommaren. Förmodligen är det i samma storleksordning, men med troligen stora variationer mellan år beroende på hur vintern ter sig (Karl Lundström, SLU, muntligt).

Länsstyrelsen bedömer att en skyddsjakt enligt detta beslut inte kommer försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för skarv i dess naturliga utbredningsområde.

## Slutsats

För att minska skarvens negativa påverkan på känsliga fiskbestånd, samt skador för det kustnära yrkesfisket, bedömer Länsstyrelsen att

det föreligger behov av skyddsjakt efter skarv i Skåne län. Med hänsyn till den nära förestående förordningsändringen finner Länsstyrelsen inte skäl till att begränsa skyddsjakten i vidare mån än vad som där föreskrivs.

Mot bakgrund av de skäl som motiverar skyddsjakten bör beslutet kunna genomföras skyndsamt. Länsstyrelsen bedömer därför att det finns skäl att med stöd av 59 § jaktförordningen föreskriva att detta beslut ska gälla även om det överklagas.

## Bestämmelser som beslutet grundas på

Beslut om jakt som avses i 23 b, 24, 25 och 29 §§ och avser vilda fåglar, björn, varg, järv, lo, fjällräv, utter, bäver, skogsmård, iller, skogshare, gråsäl, knubbsäl, vikare eller annat vilt som är markerat med N, n eller F i bilaga 1 till artskyddsförordningen (2007:845) får meddelas endast om

1. det inte finns någon annan lämplig lösning,

2. jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, och

3. jakten behövs

a) av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,

b) av hänsyn till flygsäkerheten,

c) för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, eller

d) för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Ett beslut som avses i första stycket får även avse rätt att göra ingrepp i fåglars bon eller förstöra fåglars ägg (23 a § jaktförordningen (1987:905)).

Om förutsättningarna enligt 23 a § är uppfyllda för andra djur än björn, varg, järv, lo, säl eller örn, får länsstyrelsen ge tillstånd till skyddsjakt.

Länsstyrelsen ska i beslutet om tillstånd bestämma hur man ska förfara med ett fångat eller dödat djur av en art som avses i 33 § första stycket.

Länsstyrelsen får med stöd av första stycket ge tillstånd till att bävrars boplats och dammbyggnad förstörs. Tillstånd till sådan förstörelse under tiden den 1 oktober-30 april får dock bara lämnas om det är absolut nödvändigt för att förhindra allvarliga skador.

Utan sådant tillstånd som avses i tredje stycket första meningen och trots att jakt med andra medel inte är tillåten får bävrars dammbyggnad, med undantag av boplats, förstöras under tiden den 1 maj-30 september.

Tillstånd till jakt på duvhök i syfte att skydda fåglar som är uppfödda för att sättas ut för jakt får endast avse fångst av duvhök för förflyttning till en annan plats för att åter släppas fri.

Om beslutet rör arter som annars är fredade, är länsstyrelsen skyldig att årligen till Naturvårdsverket lämna de uppgifter om jakten som verket begär (29 § jaktförordningen).

Polismyndigheten, länsstyrelsen och Naturvårdsverket får förordna att beslut enligt denna förordning skall gälla utan hinder av att det har överklagats. (59 § jaktförordningen).

## Information

Karta över fredningsområden för fisk finns på:
https://www.svenskafiskeregler.se

Karta över naturskyddade områden finns på:
https://skyddadnatur.naturvardsverket.se

## Du kan överklaga beslutet

Se information nedan hur du kan överklaga beslutet.

## De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av vikarierande länsöverdirektör Marie Edman-Ljungholm med länsassessor Eva Johansson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Olof Liungman medverkat.

- Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

## Kopia till

- Kustbevakningen
- Havs-och vattenmyndigheten

## Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

- Kontakta oss via e-post skane@lansstyrelsen.se, postadress Länsstyrelsen Skåne, 205 15 Malmö, eller ring vår växel 010-224 10 00.
- Vår webbadress är lansstyrelsen.se/skane.